Ο ΚΟΡΑΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΙΣΤΗΣ

Πρέπει, νομίζω, νὰ τὸ ἀναγράψῃ ὁ «Νουμᾶς» κι' αὐτό, καὶ μὲ μεγάλο τύπο μάλιστα, νὰ τὸ καλοδοῦν οἱ διάφοροι Μιστριωτοχατζιδακοναστασοπουλοπώπηδες μ' ἄλλους λόγους ὅλοι οἱ «Σπανοί» πῶς τὸ μεγάλο καμάρι τους, ὁ Κοραῆς εἶταν τὸ κάτω κάτω κι' αὐτὸς Δημοτικιστής, καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια ἂ ζοῦσε σήμερα, μὲ τὸν κοινό νοῦ ποῦ εἶχε, θὰ τοὺς ἔκλαιγε τοὺς Μιστριωτοχατζιδακοναστασοπουλοπώπηδες.

Ὁρίστε τι ἔγραφε στοὺς πατριῶτές του τοὺς Σμυρναίους.

« . . . Νὰ εὐκολυνθῇ ἡ παράδοσις τῶν κοινῶν γραμμάτων... νὰ ἦναι τὰ βιβλία εἰς τὰ ὁποῖα παραδίδονται τὰ γράμματα γραμμένα εἰς τὴν Κοινὴν γλῶσσαν... Ἀρκοῦμαι εἰς ἕν μόνον παράδειγμα. ΡΙΣ λέγεται Ἑλληνικά, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν ὀνομάζεται Μύτη. Ὑποθέσετε παιδίον τριῶν ἢ τεσσάρων χρόνων, ποῖον ἀπὸ τὰ δύο θέλει μάθει εὐκολώτερα καὶ γρηγορώτερα νὰ συλλαβίζῃ: Μὴν ἀμφιβάλλετε ὅτι τὸ μύτη, διατί; διότι αὐτὴν τὴν λέξιν ἔμαθεν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, αὐτὴν ἀκούει κάθε μέρα νὰ προφέρωσιν... Ὅλα τὰ φωτισμένα ἔθνη τῆς Εὐρώπης σήμερον παραδίδουσι τὰ κοινὰ γράμματα καθὲν εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν τὴν ὁποίαν λαλεῖ. Καὶ μὴ ἀρκούμενοι εἰς τοῦτο, οἱ Ἡγεμόνες ἑκάστου ἔθνους τιμῶσι καὶ ἀνταμείβουσι μὲ δωρεὰς τοὺς διδασκάλους, ὅσοι ἐφευρίσκουσιν ἀκόμη νέους τρόπους εὐκολίας τῶν κοινῶν γραμμάτων, καὶ τὸ πρᾶγμα ἐκατήντησεν εἰς τόσον, ὥστε δύσκολον εἶνε νὰ εὕρῃ τις χωρικὸν ἄνθρωπον ὅστις νὰ μὴν ἠξεύρῃ τοὐλάχιστον νὰ ναγνωσκῃ καὶ νὰ γράφῃ.»

Ἀκούσατε. Κύριοι ΜιστριωτοΧατζιδακιδροσινοδικέληδες; Πᾶτε τώρα νὰ κρυφτῆτε στὰ κατώγια ἀπὸ τὴν ντροπή σας.

ΓΛΩΣΣΙΤΣΑ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΟΙ ΗΘΟΠΟΙΟΙ ΜΑΣ

Ἀγαπητὲ Νουμᾶ.

Ἔχω κάμποσο καιρὸ νὰ γράψω κάτι τι γιὰ τὸ πολύτιμο φύλλο σου, ποῦ εἶναι πάντα γεμάτο ἀπὸ σωστὰ καὶ ἐθνικὰ ζητήματα· τὸ τελευτοῖο μάλιστα γράμμα ἀπ' τὴν Κούταλη ἀποδεικνύει ξάστερα πῶς ἡ Ἰδέα γενικεύεται καὶ δὲ θ' ἀργήσῃ νὰ καταλάβῃ κι' ὁ λαὸς ποῦ γι' αὐτόνα προσπαθοῦμε.

Σ' ἔγραψα ἄλλοτες γιὰ τοὺς ζουγράφους μας ποῦ περπατοῦν στὰ ξένα γιὰ νὰ βγάλουν τὸ ψωμί τους γιατὶ δὲ βρίσκουνε ἐνθάρρησι στὸν τόπο τους, ἀλλὰ τὸ ἴδιο φαίνεται καὶ μὲ τοὺς ἠθοποιούς μας, ποὺ τοὺς θέλουν οἱ καθηγητάδες μας νὰ παρασταίνουν στὴν ἀρχαία γλῶσσα γιὰ νὰ τοὺς καταλαβαίνῃ ποιὸς μὰ τὸ ναὶ κ' ἐγὼ δὲ ξέρω. Εἶναι λοιπὸν κι' αὐτοὶ ἀναγκασμένοι νὰ γυρίζουνε ἐδῶ κ' ἐκεῖ γιὰ τὸ ψωμί τους, διότι κανένας τους ὡς τώρα δὲν ἔκαμε περιουσία. Ἔρχουνται στὴν Ἀθήνα ἀπὸ καιρὸ εἰς καιρό, κάτι ξεπεσμένοι θίασοι ἀπ' τὴν Εὐρώπη καὶ τρέχει ὁ κόσμος νὰ τοὺς ἀκούσῃ γιατὶ παρασταίνουνε φραντζέζικα, στὴ γλῶσσα δηλαδὴ τοῦ συρμοῦ καὶ τῶν σαλονιῶν. Αὐτὸ τὸ παρατήρησα ὅταν ἤμουνα πρὸ πέντε χρόνια στὴν Ἀθήνα, καὶ στὸ ξενοδοχεῖο ποὖμνησκα δὲν ἄκουγα ἄλλο παρὰ στραβὰ φραντζέζικα ἀπὸ ρωμιοὺς τοῦ τόπου, ποῦ τὸ νόμιζαν χυδαῖο νὰ μιλοῦν τὴ γλῶσσα τους. Πῶς θέλουμε λοιπὸν νὰ συνειθίσουμε τὸ λαό μας νὰ ὑποστηρίζῃ τὸ ἐθνικό μας θέατρο ἀφοῦ δὲν καταλαβαίνει οὔτε τὴ γλῶσσα τῶν καθηγητάδων μας οὔτε τὰ φραντζέζικα, καὶ γι' αὐτὸ ἀντὶ νὰ πηγαίνῃ στὸ θέατρο τραβᾶ γιὰ τὴν ταβέρνα καὶ περνᾶ ἐκεῖ τὸν καιρό του; Εὐτυχῶς δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο καὶ μὲ τοὺς ρωμιοὺς στὸ ἐξωτερικό, διότι σ' αὐτοὺς βλέπεις περισσότερο αἴσθημα.

Νὰ κ' ἕνα παράδειγμα. Ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ παλιοὺς ἠθοποιούς μας, ὁ Διονύσης Ταβουλάρης ποῦ ἔχει θίασο δικό του, τώρα καὶ σαράντα χρόνια, πῆγε στὴν Ἀμερικὴ καὶ κάθισε ἐκεῖ ἀχεδὸν ἕνα χρόνο παρασταίνοντας ρωμαίϊκα, γιατὶ εἶναι χιλιάδες ρωμιοὶ ἐκεῖ τῆς ἐργατικῆς τάξης ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδας. Ἐπιστρέφοντας πέρασε μόνος του κι' ἀπ' τὴ Λόντρα, κ' ἦλθε κ' ἐδῶ κ' ἔμεινε καμιὰ δεκαριὰ μέρες. Ἕνα βράδυ λοιπὸν μᾶς ἔδωκε μιὰ παράστασι, δηλαδὴ ἀπαγγελία ἀπὸ διάφορα κομμάτια γνωστῶν τραγωδιῶν, καθὼς καὶ δικῶν μας ποιητάδων, στὴν ἀρχὴ ὅμως γιὰ πρόλογο μᾶς ἀπάγγειλε ἕνα δικό του ποίημα ποῦ ἦταν σὰν καθρέπτης τοῦ ρωμαίϊκου χαρακτῆρα, καὶ γραμμένο στὴ δημοτική μας γλῶσσα, πῶχει μιὰ χάρη, καὶ χτυπᾷ τόσο καλὰ στ' αὐτί, ποῦ πρέπει νάναι κανεὶς στραβὸς νὰ μὴν τὸ βλέπῃ, Εἴμασταν ὅλοι ἐνθουσιασμένοι μὲ τὸν καλό μας ποιητή, ποῦ στὴν τέχνη του δὲν πάγει παρακάτου ἀπ' τοὺς καλήτερους ἠθοποιοὺς τῆς Εὐρώπης. Τὸ κακὸ ὅμως εἶναι ποῦ αὐτοὶ στὴν Εὐρώπη δὲν μποροῦν νὰ κάμουν δουλειά, διότι οὔτε θίατρο ἔχουνε, οὔτε σκηνογραφίες οὔτε ὁ Εὐρωπαῖος καταλαβαίνει τὴ γλῶσσα τους καὶ τὸ ρωμαίϊκο στοιχεῖο εἶναι μόνο μιὰ φούχτα, ὥστε δὲν μποροῦν νὰ βγάλουν τὸ ἔξοδο τους. Πρέπει νὰ διδάξουμε τὸ λαό μας ν' ἀγαπήσῃ τὸ θέατρο, καὶ τότες κ' οἱ ἠθοποιοί μας θὰ βροῦνε ὑποστήριξη στὸν τόπο τους χωρὶς νὰ τρέχουνε στὰ ξένα,

Μανιζεστερ 16)29 τοῦ Μαρτη 1904

Κ. Π,

ΑΠ' ΤΑ ΒΟΥΝΑ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ

Τ' ἄγριο κῦμα σπάει κάτω μὲ λυχτάρα, χτυπᾷ τοὺς βράχους ἀλύπητα καὶ μουγκρίζει, ἀγριέβει πιὸ πολὺ καὶ μανιομένο πέφτει στὴ Μάβρη Πέτρα, τραβιέται πίσω σὰν προδότης σὰ δολερὸς ἄνθρωπος καὶ χαμηλώνει κι' ἄξαφνα πάλι τεντώνεται σηκόνεται ὑπερήφανο κι' ἀναταράζει τὴν κατάλευκη χαίτη του π' ἀσπρίζει σὰν τὴ χειμωνιάτικη κορφὴ τοῦ γερολεβέντη Ταΰγετου· τεντώνεται διάπλατο, λυσασμένο ἀπὸ θυμὸ βογγᾷ καὶ μὲ ὁρμὴ ἀκράτητη πετιέται στὸν ἔρμο βράχο γιὰ νὰ τὸν καταπιῇ..... μὰ σπάει κι' ἀφρίζει Ξαναφέβγει καὶ ξαναγυρίζει παλι κι' αἰώνια χτυπᾷ καὶ σκάει.....

Πέρα κατὰ τὸ Λυκόδημο ὁ οὐρανὸς ἀστράφτει καὶ κάτου ἐκεῖ στὴν Ἰθώμη ἡ μεγάλη μαυρίλα δείχνει βροχή. Κατάμαβρος ὅλος ὁ κόρφος τῆς Καλαμάτας καὶ τὰ βουνά μας γύρω σκοτινιασμέν' ἀγκομαχοῦνε.

Σὲ σκοτάδι ἀτέλειωτο εἶνε ὅλος ὁ ὁρίζοντας βουτημένος

Κάπου κάπου μιὰ λαμπερὴ γραμμὴ ξανοίγει' ἀπ' τὸν οὐρανὸ καὶ βουτιέται στὴ θάλασσα· γιὰ μιὰ στιγμὴ μόνο φωτίζει τὸν κατάμαβρ' ὁρίζοντα καὶ χάνεται, σβήνει γιὰ νὰ τὸν ρίξῃ πάλι στὸ μάβρο σκοτάδι. . Ὁ ἀγέρας βουίζει στὸν πυκνὸν ἐλαιῶνα, σπάει κλαριὰ καὶ ξεριζώνει δέντρα καὶ μεσ' τὴν κοσμοχαλασιὰ ἀφτὴ ἀκούγετ' ἄξαφνα μ' ἀνατριχίλα ἡ καμπάνα τῆς ἐκκλησᾶς π' ἀργοχτυπᾷ σὰ νὰ θέλῃ κι' ἀφτὴ ἀκόμα ἡ ἄψυχη νὰ δώσῃ μὲ τὴν κλαψάρικη φωνή της μεγαλείτερη φρίκη στὴ λυσασμένη πάλη τῶν στοιχειῶν . . . . . .

Τώρα ἀρχινάνει νὰ ψιχαλίζῃ κι' ὁ ἀγέρας ἀναταράζεται κι' ὁρμᾷ σὰ θεριὸ νὰ συνεπάρῃ τὴν ἀθώα βροχοῦλα· οὐρλιάζει ὁ δαιμονισμένος μεσ' στὰ κλαριὰ καὶ στὸ θυμό του πέφτουν θύματα ὅλα τὰ ριζικά· σὰ λυσασμένος νικητὴς περνώντας ἀπὸ πάνω του, θερίζει, σουρίζει καὶ σαρώνει... σαραβαλιάζει ζωμόνια, γκρεμίζει μάντρες κατρακυλᾶ βράχια στὴ θάλασσα καὶ συνεπαίρνει κάθ' ἐμπόδιο ποῦ θάβρῃ στὸ διάβα του.

ΜΑΡΚΟΣ ΓΕΡΑΝΗΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— Πειραιώτη φίλο. Τὴ «Βαρυκοΐκ» τοῦ κ. Λ. Μπρούσκου τὴ διαβάσαμε ἀπὸ καιρὶ καὶ τὴ θαμάσαμε. Μπρὸς σ' αὐτὴ τύφλα νἄχουν καὶ οἱ «δυὸ διαθῆκες» κἄποιου ἐστεμμένου ρέπορτερ.—κ. Φοιτητὴ στὰ Νομικά. Ὕστερ' ἀπὸ γράμμα σας γιὰ τοὺς «Νέους μας» δὲ ξαναφανήκατε. Γιατί; Ἂν ἀδειάζετε κανένα ἀπόγευμα 4—5 περάστε ἀπὸ τὸ γραφεῖο. κ. Παναγο Γιοργικό. Εὐχαριστοῦμε πολὺ μὴ τὸ δηλώσαμε πῶς δὲ δημοσιεύουμε τίποτε, ἂν δὲ ξέρουμε καὶ τ' ἀληθινὸ ὄνομα ἐκείνου ποῦ μᾶς τὸ στέλνει. Γράφτε μας ἢ ἂν θέλετε καλύτερα περάστε ἀπὸ τὸ γραφεῖο νὰ μιλήσουμε γι' αὐτὸ ποῦ μᾶς στείλατε.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἔντοκοι καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσόν, ἤτοι φράγκα καὶ λίρας στερλίνας ἀποδοτέας εἰς ὡρισμένην προθεσμίαν ἢ ὁιαρκεῖς. Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται, εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις, εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chèque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ὁμολογιούχου. Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπέζης, ἐν Κερκύρᾳ δὲ, Κεφαλληνίᾳ καὶ Ζακύνθῳ διὰ τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστημάτων τῆς Ἰονικῆς Τραπέζης.

ΤΟΚΟΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Κατ' ἔτος		διὰ καταθέσεις
1 1)2	ταῖς ο)ο	6 μην. τοὐλάχισ.
2	» ο)ο	1 ἔτους »
3 1)2	» ο)ο	2 ἐτῶν »
4	» ο)ο	4 » »
2	» ο)ο	5 » »

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΝ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ
Σ. Δ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗ

ἀριστούχου διδάκτορος τῶν Μαθηματικῶν

Διὰ τὰς γυμνασιακὰς τάξεις καὶ διὰ τὰς εἰδικὰς Σχολὰς Δοκίμων, Εὐελπίδων καὶ Πολυτεχνείου.

Ἡ διδασκαλία γίνεται ἐν τῷ Ὑκπαιδευτηρίῳ τοῦ κ. Δ. Μακρῆ (ὁδὸς Πανεπιστημίου), ὅπου εὐγενῶς προσεφέρθη ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως χῶρος.

Πληροφορίαι, ὁδὸς Ζωοδόχου Πηγῆς 75, καὶ ἐν τῇ Βιομηχ. Ἀκαδημίᾳ (πλατεῖα Κάνιγγος).

Σὲ λίγες μέρες θὰ ἐκδοθῇ Κ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

«ΤΟ ΚΡΑΣΙ».

Βιβλίο ποῦ γράφει γιὰ τὴν τέχνη τῆς κατασκευῆς τοῦ κρασιοῦ καὶ θὰ πουλιέται δραχ. 4.

Ἀλλ' ὅσοι στείλουν τὸν μῆνα αὐτὸν τρεῖς δραχμὲς (κι' ἀπ' τὸ ἐξωτερικὸ φρ. 3).

Στὸν κύριον Κ. Ἐλευθερουδάκη, Διεθνὲς καὶ Γαλλικὸ βιβλιοπωλεῖον (Πλατεῖα Συντάγματος).

Ἢ στὸν κύριον Ι. Κολλᾶρο, βιβλιοπωλεῖον Ἑστίας ὁδὸς Σταδίου.

Θὰ λάβουν τὸ βιβλίο στὴν τιμὴ αὐτὴ καὶ χωρὶς νὰ πληρώσουν ταχυδρομικά.